

RASEBORG
RAASEPORI

RASEBORG.FI

PLAN FÖR KULTURFOSTRAN

En jämlik, tvåspråkig och fungerande plan för kulturfostran i Raseborg

Godkänd i bildningsnämnden 15.6.2021

Innehåll

Introduktion	1
Arbetsgrupp	1
5 baspelare för Raseborgs stads plan för kulturföstran	2
Målsättning och syfte för stadens plan för kulturföstran.....	3
Utvärdering	4
Rollfördelning, förväntningar och ansvarsområden	4
Koordinering och statistikuppföljning	5
Plan för kulturföstran – Årligen återkommande kulturprogram:	6
Småbarnspedagogik (alla grupper)	6
1. Kulturstunder i vardagen	6
Småbarnspedagogik	8
1. Dramastund	8
2. Sagostund.....	9
Småbarnspedagogik, förskola	10
1. Musikglädje I	10
2. Musikglädje II	12
Grundläggande utbildning	14
Årskurs 1	14
1. Mitt eget bibliotek	14
2. Musikstegen.....	15
Årskurs 2	18
1. Kulturarv i min närmiljö.....	18
2. Tidsresa	19
Årskurs 3	22
1. DRAMA – Teaterns magi	22
2. Treklängen – Kolmisointu.....	23
Årskurs 4	25
1. Bokprat	25
Årskurs 5	27
1. Barnens dag	27
2. Step by step - Steg för steg.....	28
Årskurs 6	30
1. 1-2-3 Hörs jag?	30
2. Filmanalys.....	31

Årskurs 7	33
1. Informationskompetens	33
2. Bildkonstbesök i kulturkvarteret	34
Årskurs 8	37
1. Konsttestarna	37
2. Bunkerbesök	38
Årskurs 9	40
1. Kulturproffs	40
Övrigt projektbaserat innehåll	42
1. Barnens och de ungas Bokkalas	42
Övriga projektinnehålls- och utvecklingsidéer samt Kulturbrickan	43
1. Årskurs 6 (vårutflykt)	43
2. Årskurs 7 (musik)	43
Kulturbrickan	44
Utvärdering	45
Utvärdering av Kulturprogram eller -upplevelse	45
1. Lärarens enkät (L):	45
2. Elevens enkät (E):	46

Introduktion

Arbetsgrupp

Sanna Himmelroos, kulturplanerare, Raseborgs stads kulturtjänster

Tove von Schantz, rektor, Katarinaskolan

Jennie Ahtola, rektor, Höjdens skola

Anne Koivuporras, rektor, Klinkbackan koulu

Övriga deltagare under processens gång:

Lisa Strömsholm, barnbibliotekarie, Ekenäs bibliotek

Heidi Enberg, bibliotekschef, Raseborgs stadsbibliotek

Dan Lindholm, museichef, Raseborgs stad

Lotta Lerviks, kultursekreterare, Raseborgs stads kulturtjänster

Sirpa Huusko, kulturplanerare, Raseborgs stads kulturtjänster

Pamela Andersson tf kulturplanerare (10/2019-3/2020)

Elisabeth Ehrstedt, bildningschef Raseborgs stad

Nina Aartokallio, chef för småbarnspedagogiken i Raseborg

Jaana Tasanko, daghemsföreståndare, Raseborgs stad
samt deltagare i utbildningshelheten för Framtidsdalen

“ Kulturläroplanen är en plan för hur kultur-, konst- och kulturarvsfostran ska förverkligas i kommunen eller i regionen som en del av undervisningen. En gemensam plan garanterar alla barn och unga i kommunen eller regionen en likvärdig möjlighet att på ett mångsidigt sätt stifta bekantskap med den lokala kulturen. Kulturläroplanen gör det också lättare för kulturaktörerna att koordinera sin egen verksamhet. I läroplanen för grundläggande undervisning (fr.o.m. 1.8.2016) nämns att en plan för kulturell fostran är en möjlighet att komplettera den lokala läroplanen.” [\(Källa\)](#)

Raseborgs stads plan för kulturfostran består av en helhet som utgörs av ett sektoröverskridande samarbete mellan flera av stadens enheter. Utöver det sker samarbete också med tredje sektorn t.ex. genom gemensamma projekt. En del av kulturprogrammen är beställda, skräddarsydda och finansierade av Raseborgs stads kulturtjänster medan en del av programmen sker inom ramen för stadsbibliotekets, muséets och musikinstitutets verksamhet. Representanter för tredje sektorn är bl.a. Västra Nylands Dansinstitut HurjaPiruetti, Hangö Frontmuseum, Stiftelsen Pro Artibus, Karis hembygdsförening och Fiskars hembygdsmuseum. Raseborgs stads kulturtjänster koordinerar dessa kulturprogram, dvs kulturupplevelser eller -aktiviteter inom ramen för planen för kulturfostran i Raseborg.

5 baspelare för Raseborgs stads plan för kulturfostran

1. Lag om kulturverksamhet

Den nya lagen om kommunens ordnande av kulturverksamhet trädde i kraft 8.2.2019. Kulturverksamhet baserad på en plan för kulturfostran är i enlighet med kommunens uppgift att

3 § Kommunen ska ordna kulturverksamhet. För att genomföra denna uppgift ska kommunen:

- 1) främja likvärdig tillgång till och mångsidigt bruk av kultur och konst,
- 2) skapa förutsättningar för professionellt konstnärligt arbete och professionell konstnärlig verksamhet,
- 3) främja utövande av kultur och konst samt medborgarverksamhet som anknyter till dessa,
- 4) erbjuda möjligheter till målinriktad konst- och kulturfostran inom kulturens och konstens olika former och områden,
- 5) främja bevarande och bruk av kulturarvet och verksamhet som stöder och utvecklar den lokala identiteten
- 6) främja kultur och konst som en del av invånarnas välfärd och hälsa, delaktighet och samhörighet samt den lokala och regionala livskraften,
- 7) främja kulturell samverkan och internationell verksamhet samt utföra andra åtgärder som har samband med kultur och konst.

(Källa)

Raseborgs stads plan för kulturfostran uppfyller alla dessa punkter.

2. Barns rättighet till konst och kultur

Genom en plan för kulturfostran som utförs i småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen tryggas barns rätt att få bekanta sig med konst- och kultur oberoende av föräldrarnas socioekonomiska läge. För att främja jämlikheten och barns rätt till kulturfostran ska denna verksamhet utvecklas i samarbete med småbarnspedagogiken och grundläggande undervisningen i Raseborg. En plan för kulturfostran stöds av Förenta Nationernas (FN) artikel nr. 31 om Barns rättigheter har barn rätt att delta i konst- och kulturlivet.

3. Jämlikhet

I arbetet med en plan för kulturfostran har jämlikhet prioriterats. Man har också tagit i beaktande de utmaningar som förekommer i samband med att Raseborg är en tvåspråkig stad. Jämförbart innehåll i kulturprogrammen bör därför kunna levereras jämlikt på båda språken. Raseborg är en geografiskt omfattande stad där skolans eller daghemmets läge inte ska utmana kulturutbudet till och från skolan.

4. Olika konstformer

Syftet är att barn och unga presenteras och aktiveras kring uttryckssätt, som konst och kultur kan erbjuda. I planeringen har man tagit stöd från de (9) av kultur- och undervisningsministeriet godkända konstformerna:

- 1) bildkonst
- 2) musik
- 3) hantverk och design
- 4) mediekonst
- 5) dans
- 6) ordkonst och litteratur
- 7) cirkuskonst
- 8) arkitektur
- 9) teaterkonst

[Källa](#)

5. Mångsidiga kompetenser

Under skapandet av planen har man även haft i åtanke de sju centrala mångsidiga kompetenser som ingår i målen för varje läroämne:

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
5. Digital kompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

(MÅL FÖR LÄRANDE 10/11/2017 Opetushallitus 13)

Planen för småbarnspedagogik i Raseborg, s. 12, Läroplan för förskoleundervisningen i Raseborgs stad, s. 9 och Läroplan för den grundläggande utbildningen i Raseborg, s. 15.

Målsättning och syfte för stadens plan för kulturfostran

Målsättningen är att utveckla kulturprogrammen så att de är kopplade till småbarnspedagogikens småbarnsplan och den grundläggande utbildningens läroplan. På så sätt utgör kulturprogrammen en verksamhet i barnens vardag.

Ett kulturprogram i dagvård och skola har många positiva effekter. Programmet utgör ett avbrott i vardagen och kan ge barnet en oförglömlig upplevelse eller presentera en konstform och ett uttryckssätt som barnet kan ha nytta av i sitt eget identitetsskapande. Det är berikande att barnet får besöka och bekanta sig med lokalt belägna kulturinstitutioner som kulturhus, bibliotek, muséer och andra kulturhistoriskt viktiga platser.

Målet är att barnen ska få en inblick i olika konstarter. Genom att bekanta sig med konstarna kan barnet hitta en ny hobby eller fritidssysselsättning. En givande fritidssysselsättning höjer välmående och har en förebyggande effekt mot utslagning.

Kulturprogrammen ger också ett utgångsläge där externa kulturaktörer kommer in med sin expertis inom en viss konst och därmed fungerar som en förebild för eleven. I vardagen kommer elever sällan i kontakt med kulturaktörer annat än på avstånd, då eleven agerar passiv åskådare. Detta kan vara ett första steg att se kulturbranschen som ett möjligt yrkesval.

Syftet är att alla barn ska ha jämlika möjligheter att uppleva kultur och skapa konst, oberoende av skola, lärare, språkgrupp, geografiskt avstånd eller socioekonomisk bakgrund. Planen för kulturfostran involverar och samlar många kulturaktörer och -organisationer verksamma i Raseborg och skapar arbetsmöjligheter för dem.

Utvärdering

Inom förverkligandet av planen strävar man till att alltid samla in feedback av alla involverade i kulturprogrammen. Arbetsgruppen tar ställning till den.

Efter att planen tagits i bruk och genomförts i sin helhet under två läsår gör arbetsgruppen en utvärdering. Därefter kan innehållen och kulturprogrammen vid behov justeras och utvecklas (vårterminen 2023).

Rollfördelning, förväntningar och ansvarsområden

- För att nå ett lyckat möte mellan kulturaktören och barnet är det viktigt att satsa på förarbete och implementeringen av kulturprogrammet. I detta arbete är skolans eller daghemmets roll som kommunikatör, samt lärarens roll som förebild viktig.
- Förväntningen är att läraren/personalen med en positiv, nyfiken och öppen attityd förbereder barnen för besöket.
- Man är medveten om att elever med anpassningssvårigheter för avbrott i vardagsrutinerna skall informeras och ges möjlighet att förbereda sig inför mötet med kulturaktören.
- Under själva besöket eller programmet ansvarar skolans eller daghemmets vuxna för gruppens/klassens trygghet.
- Det är viktigt att en lärare eller en vuxen som känner gruppen/klassen, deltar i programmet och lotsar barnen genom ett lyckat besök.

- Kulturbesökens konstnärer, ledare, guider eller pedagoger ansvarar för ett välplanerat, förberett, högklassigt och kvalitativt innehåll.

Koordinering och statistikuppföljning

Raseborgs stads kulturtjänster och bibliotek erhåller kontaktuppgifter till rektorer, föreståndare, klasslärare och vid behov timlärare för att nå en smidig koordinering och informationsväxling. I en del av kulturprogrammen sker koordineringen direkt med kulturaktören.

En statistikuppföljning av kulturprogrammen är en viktig del av verksamhetens helhet. Antalet barn och personal ska räknas och meddelas till kulturtjänsterna efter genomfört kulturprogram.

I en del av kulturprogrammen erhålls ett material från kulturtjänsterna. Vid frågor och oklarheter ska med låg tröskel kontaktas:

Kulturplanerare tfn 019-289 2780 eller e-post kult@raseborg.fi

En del av kulturprogrammets innehåll finansieras av kulturtjänsterna. (Info om det finns under programpresentationernas underrubrik "Ansvarsfördelning")

Plan för kulturfostran – Årligen återkommande kulturprogram

Småbarnspedagogik (alla grupper)

1. Kulturstunder i vardagen

NÄR: Enligt ett av daghemmet utarbetat system i barnens vardag

PLATS: I daghemmets egna utrymme

VAD: Kulturstunder i vardagen

Beskrivning

I daghemmen i Raseborg finns bildkonst, dans och musik med i barnens vardag. Barnen har tillgång till material som anknyter till konstarterna, dvs rytminstrument och konstnärsmaterial. I daghemmen finns också högtalare/teknik för musik- och filmuppspelning och i många även ett piano och gitarrer.

Högläsning av sagor ingår i vardagsrutinerna och barnens fantasi i leken bejakas.

Personalen

- inspirerar barnen till att använda alla sinnen
- stöder barnen i att uttrycka känslor och tankar via olika konstformer
- tar vara på kulturutbudet i närmiljön

- gör barnen bekanta med mångsidiga redskap, material och tekniker
- skapar estetiska och inspirerande lärmiljöer
- uppmuntrar barnen till ett undersökande och forskande angreppssätt
- lyssnar på, upplever och skapar musik tillsammans med barnen, t.ex. genom att sjunga, spela på instrument, röra sig till musik, lyssna på rytmer
- uppmuntrar till musikframföranden
- tolkar, skapar och analyserar bilder och skulpturer tillsammans med barnen, t.ex. genom att handleda i användningen av olika tekniker och deras kombinationer, måla, rita, bygga, modellera
- analyserar tillsammans med barnen konstverk, medieinnehåll, föremål, natur, byggnader
- gör barnen bekanta med hantverkstraditioner, t.ex. genom att bygga, sy, snickra
- gör barnen bekanta med barnlitteratur, ordkonst, teater, drama, dans, lek
- skapar mediepresentationer tillsammans med barnen

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för småbarnspedagogik

Att på ett målinriktat sätt stödja utvecklingen av barnens musikaliska, visuella, verbala och kroppsliga uttrycksförmåga och låta barnen bekanta sig med kulturarvet och olika konstarter.

- ge utrymme för barnens kreativitet
- se och uppleva konst på ett mångsidigt sätt
- stärka barnens färdigheter att uttrycka sig på olika sätt
- ge barnen musikaliska upplevelser, stärka intresse och förhållande till musik
- utveckla barns förhållande till bildkonst, annan visuell konst och kulturarvet
- stärka barnens positiva självbild

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Finansiär transporter:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Koordinering:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Kontaktperson från daghemmet:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Kulturaktör:	Raseborgs stads småbarnspedagogik
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads småbarnspedagogik

Småbarnspedagogik

1. Dramastund

NÄR:	1-2 besök till daghemmet per läsår
TID:	ca 60 min
PLATS:	I daghemmets egna utrymme
VAD:	Dramaprojekt, där en dramapedagog besöker varje grupp (alla utom förskolegrupperna)

Beskrivning

Dramastunden bygger på konfliktlösning med hjälp av dramametoder ”i fiktionen kan vad som helst hända”.

Dramastunden innehåller bland annat att:

- känna av gruppen
- skapa koncentration och förväntan, alla skall synas
- leda barnen mot fantasi, kreativitet, improvisation med enkla dramaövningar som innehåller kreativa inslag
- inspirera till eget skapande, tillåtande och frihet
- uppgifter att lösa, öva empati och samarbete
- reflektionsövningar

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för småbarnspedagogik

Att på ett målinriktat sätt stödja utvecklingen av barnens verbala och kroppsliga uttrycksförmåga och låta barnen bekanta sig med olika konstarter.

- ge utrymme för barnens kreativitet
- se och uppleva konst på ett mångsidigt sätt
- stärka barnens färdigheter att uttrycka sig på olika sätt
- stärka barnens positiva självbild

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll: Projekt, småbarnspedagogiken och kulturtjänster

Finansiär transporter: Projekt, småbarnspedagogiken och kulturtjänster

Koordinering:	Projekt, småbarnspedagogiken och kulturtjänster
Daghemmets kontaktperson:	Teamansvarig småbarnspedagog (alltid kopia till daghemsföreståndaren)
Kulturaktör:	Dramapedagog
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

2. Sagostund

NÄR:	på vårterminen
TID:	0,5 h
PLATS:	i daghemmet eller på biblioteket
VAD:	Sagostund med tema

Beskrivning

Stadsbiblioteket sammanställer ett gemensamt tvåspråkigt material för alla daghem i samarbete med en lärare i småbarnspedagogik. Sagopaketet innehåller sagor, pedagogiskt arbetsmaterial och rekvisita.

Syftet med sagostunden är att stärka barnens språk, fantasiförmåga och emotionella färdigheter samt bygga en grund för framtida litteraturintresse. Sagostunden utgår från någon av de värderingar och tyngdpunkter som tas upp i läroplanen för småbarnspedagogik. Barnens delaktighet är viktig.

Information om sagostundens tema, bokningar och förslag till förberedande aktiviteter skickas ut till daghemmen i god tid före vårterminen.

I mån av möjlighet kan sagostunden också ordnas på biblioteket.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för småbarnspedagogik

- få känna glädje i lärandet
- använda fantasi och kreativitet
- ställa frågor och ifrågasätta
- träna förmågan att lyssna, identifiera och förstå olika synsätt
- reflektera över egna värderingar och attityder.

- genom att bekanta sig med mångfald av språk, kulturer och åskådningar främja en positiv inställning till dessa.
- stödjas i förmåga att hantera känslor
- stödja förmågan att tolka och producera olika slag av meddelanden
- tillgång till rik textmiljö

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Biblioteket
Finansiär transporter:	Daghemsenheten
Koordinering:	Bibliotekets representant kontaktar daghemmet
Kontaktperson från daghemmet:	Teamansvarig småbarnspedagog (alltid kopia till daghemsföreståndaren)
Kulturaktör:	Bibliotekspersonal tillsammans med daghemspersonalen
Statistikuppföljning:	Biblioteket och Raseborgs stads kulturtjänster

Småbarnspedagogik, förskola

1. Musikglädje I

NÄR:	höstterminen
TID:	ca 45 min
PLATS:	I egna utrymmen i daghemmen
VAD:	Musikbesök i förskolan

Beskrivning

Alla barn i förskolan får besök av en musikpedagog. Under besöket utforskar man röst, sång, melodi och rytm tillsammans. Syftet med musikstunden är att väcka intresse för musik och ge barnen en förberedande instrumentkännedom.

Förberedande material:

Sånger: Solen skiner, Regnet öser ner och Drakens Albins sång

Dagvårdspersonalen erhåller notmaterial på de sånger och rytmer som ingår i föreställningen (se Musikglädje II). Barnen får sjunga och öva på sångerna och rytmerna under sina musikstunder tillsammans med dagvårdspersonalen. (Notmaterialet finns både på svenska och finska)

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för förskoleundervisningen

- att stärka barnets kognitiva, emotionella, motoriska och kommunikativa utveckling att stärka barnets kulturella identitet och uttrycksförmåga
- att ge barnet musikaliska upplevelser som fungerar som en bra grund till att utveckla ett positivt förhållande till musik
- att stöda barnet i dess sociala, emotionella och kommunikativa utveckling, samt att utveckla barnets musikaliska uttrycksförmåga
- att stöda barnet i den kognitiva utvecklingen med hjälp av rytmik och sång
- att frigöra skapande krafter och stöda barnets kreativa utveckling
- att föra vårt kulturarv vidare

Innehåll:

- de musikaliska elementen; harmoni, dynamik, melodi, klangfärg, rytm/tempo, improvisation
- bekanta sig med olika musikstilar o rytmik
- lyssnande
- kulturarv; t.ex. sångstil enligt Kalevala

Metoder:

- besöka konserter
- sång och sånglekar
- bekanta sig med olika instrument
- röra sig till musik
- lyssna till olika musikstilar

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Programmet sker i dagvårdsenheten
Koordinering:	Musikinstitutet Raseborg
Kontaktperson från daghem:	Ansvariga förskolepedagogen (alltid kopia till daghemsföreståndaren)
Kulturaktör:	Musikpedagog från Musikinstitutet Raseborg
Statistikuppföljning:	Musikinstitutet och Raseborgs stads kulturtjänster

2. Musikglädje II

NÄR: Vårtermin (april)

PLATS: Sigurd Snåresalen, Raseborgsvägen 8, Ekenäs

TID: 45 min + resor till och från Sigurd Snåresalen

VAD: Det försvunna instrumentet – föreställning för förskolebarn

Beskrivning

Musiksagan Det försvunna instrumentet är en föreställning, som genomförs av Raseborgs kulturinstitut Musikinstitutets musikpedagoger och elever.

Syftet med musiksagoföreställningen är att väcka intresse för musik och ge barnen en förberedande instrumentkännedom.

Bakgrund

Det försvunna instrumentet är en musiksaga som skrevs för musiklekskolan då Musikinstitutet Raseborg firade 20-årsjubileum (2013). Föreställningen är en interaktiv upplevelse med förskolebarn i publiken som sjunger med och hjälper Draken Albin att hitta det försvunna instrumentet under musiksagans gång.

Förberedande material:

Dagvårdspersonalen erhåller notmaterial på de sånger och rytmer som ingår i föreställningen. Sånger: Solen skiner, Regnet öser ner och Drakens Albins sång plus rytmstomp. Barnen får sjunga och öva på sångerna och rytmerna under sina musikstunder tillsammans med dagvårdspersonalen. (Notmaterialet finns både på svenska och finska)

Föreställningen finns som en inspelning så att barnen inte ska gå miste om programmet om olika omständigheter omöjliggör det fysiska besöket till Tralleborgs slott (dvs Sigurd Snåresalen i Ekenäs). Alternativt visas alltså en filminspelning av föreställningen i egna utrymmen i daghemmet.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala planen för förskoleundervisningen

- att stärka barnets kognitiva, emotionella, motoriska och kommunikativa utveckling att stärka barnets kulturella identitet och uttrycksförmåga
- att ge barnet musikaliska upplevelser som fungerar som en bra grund till att utveckla ett positivt förhållande till musik
- att stöda barnet i dess sociala, emotionella och kommunikativa utveckling, samt att utveckla barnets musikaliska uttrycksförmåga
- att stöda barnet i den kognitiva utvecklingen med hjälp av rytmik och sång
- att frigöra skapande krafter och stöda barnets kreativa utveckling
- att föra vårt kulturarv vidare

Innehåll:

- de musikaliska elementen; harmoni, dynamik, melodi, klangfärg, rytm/tempo, improvisation
- bekanta sig med olika musikstilar o rytmik
- lyssnande
- kulturarv; t.ex. sångstil enligt Kalevala

Metoder:

- besöka konserter
- sång och sånglekar

- bekanta sig med olika instrument
- röra sig till musik
- lyssna till olika musikstilar

Ansvarsfördelning

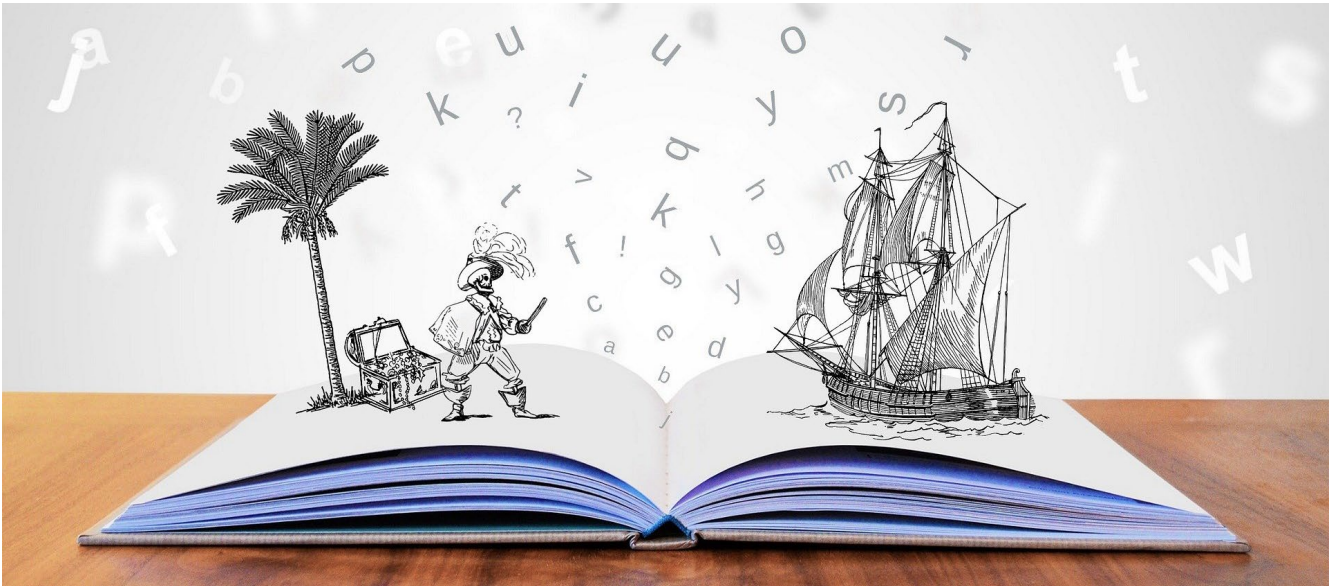
Finansiär innehåll:	Musikinstitutet Raseborg
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	projektledare, Musikinstitutet Raseborg
Kontaktperson från daghem:	Ansvariga förskolepedagogen (alltid kopia till daghemsföreståndaren)
Kulturaktör:	projektledare, musikpedagog eller arbetsgrupp från Musikinstitutet Raseborg
Statistikuppföljning:	Musikinstitutet Raseborg och Raseborgs stads kulturtjänster

Grundläggande utbildning

Årskurs 1

1. Mitt eget bibliotek

NÄR: höstterminen (september - oktober)

PLATS: Biblioteket

TID: ca 45 min + förflyttningstid

VAD: Varje barn i Raseborg har rätt att använda biblioteket

Beskrivning

Eleven bekantar sig med sitt närbibliotek och hur man använder det. Tyngdpunkten ligger på att alla har rätt till gratis bibliotekstjänster. Eleven lär sig om bibliotekets regler och bekantar sig med barnbokssamlingen.

Förberedande material:

Lånekortsblanketter och biblioteksinformation till föräldrarna delas ut till alla elever i början av terminen, föräldrarna fyller i hemma så att barnet kan få ett eget lånekort. Läraren har ett klasskort för pulpetböcker och annat material som används i klassen. Läraren diskuterar med eleverna före besöket om de varit till biblioteket förut och vad man kan göra där.

Uppföljning: Klassen besöker biblioteket eller bokbussen regelbundet.

Syftet är att eleven ska känna sig välkommen på biblioteket samt bli bekant med utrymmena, böckerna och personalen. Eleven får grundläggande kunskap om vad ett bibliotek är och hur man använder det. Eleven inspireras att börja låna och läsa böcker.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att väcka intresse för litteratur
- att väcka lust att läsa
- besöker biblioteket
- bekantar sig med kulturutbudet i närområdet
- läser och lyssnar till skrivna texter

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stadsbibliotek
Finansiär transport:	Skolorna räknar in i sin budget transporten till och från biblioteket
Koordinering:	Bibliotekets personal kontaktar klasslärare i åk 1
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 1 (alltid kopia till föreståndare/rektör)
Kulturaktör:	Bibliotekets representant
Statistikuppföljning:	Biblioteket och Raseborgs stads kulturtjänster
Annan uppföljning:	Aktören samlar in feedback

2. Musikstegen

NÄR:	Hela läsåret Vid möjlighet för musikerbesök (mars-april)
PLATS:	I den egna klassen
TID:	Ca 2 minuter per video, antalet videon enligt av läraren bestämd takt
VAD:	Musikinstrument presenteras via korta instrumentpresentationsvideon

Beskrivning

Inom ramen för projektet Musikstegen har korta videon med instrumentpresentationer skapats. En video är ca 1,5 minuter och alla inleds med en välbekant melodi som efterföljs av ett av musikinstitutets musikpedagog utvalt stycke. Kompositör och namn framkommer i slutet av videon. Läraren upprepar instrumentets namn och berättar om instrumentet i klassen. Kort beskrivning finns på hemsidan i anknytning till videon.

Kulturtjänsterna skickar årligen i september information om detta kulturprogram till rektorerna, som skickar vidare till klassläraren eller musikläraren. I informationen ingår tillgång till materialet och andra förslag för visningarna, som läraren sedan bygger upp i anknytning till undervisningen under hela skolåret.

Detta innehåll är ett återkommande tema inom musikundervisningen inom grundutbildningen.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Att bekanta sig med olika instrument
- Aktivt musiklyssnande
- Bli bekant med musikens grundbegrepp

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Innehållet finns uppladdat på stadens/musikinstitutets hemsida
Finansiär Transporter:	Inga transportkostnader för skolorna.
Koordinering:	Kulturtjänsterna skickar länken till videorna i början av läsåret tillsammans med instruktioner för helheten
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 1 (alltid kopia till rektor)
Kulturaktör:	Kulturinstitutet Musikinstitutet Raseborg
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster
Annan uppföljning:	En möjlighet för feedback utarbetas

EXTRA

*Detta innehåll går att göra på två sätt beroende på Musikinstitutets resurser.
Idealet är att instrumentlärare från Musikinstitutet besöker klassen i skolan.*

*1-2 musikpedagoger presenterar sina instrument. Förevisar hur instrumentet kan låta på olika sätt.
Nämner musikhistoriskt viktiga kompositörer. Ger en bild om klassisk musik.*

*Finansiär innehåll för musikerbesök: Sophie von Julins stiftelse och Svenska kulturfonden genom bidrag till föräldraföreningen Con Amore rf samt musikinstitutet och vid behov stadens kulturtjänster arbetsgrupp(kulturtjänster, musikinstitutet och om möjligt Con Amore)
Statistikuppföljning: Musikinstitutet, Raseborgs stads kulturtjänster och Con Amore för redovisning till fonder*

Årskurs 2

1. Kulturarv i min närmiljö

NÄR:	Höstterminen (september)
PLATS:	Klassläraren tar sin klass ut i skolans närmiljö
TID:	minst 45 min
VAD:	Klassen besöker en kulturhistorisk plats i sin egen närmiljö

Beskrivning

I uppbyggandet av en plan för kulturfostern där hela staden fungerar som inlärningsmiljö inleds detta med elevens absoluta närmiljö.

Målet är att eleven ska känna till något som är specifikt just för den närmiljö där den egna skolan är belägen. I närmiljöerna till skolorna finns det byggda kulturmiljöer av riksintresse. Tanken är att identifiera och uppmärksamma dessa områden och platser. Det kan var ett monument, en byggnad eller en kulturhistorisk plats eller miljö.

Eleven kan identifiera kulturhistoria och få möjlighet att uppskatta närmiljön. Att spegla den egna närmiljön emot Raseborgs stad som en större helhet kan utveckla eleven i både tolerans och det egna identitetsskapandet.

Raseborgs museum skickar varje höst ut listan på museiverkets lista över byggda kulturmiljöer av riksintresse i Raseborg till alla lågstadie-skolors rektorer.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Människan och människans verksamhet (den byggda miljön)
  - Bekantar sig med kulturutbudet i närområdet och högtidstraditioner
1. Förmåga att tänka och lära sig
  2. Kulturell och kommunikativ kompetens
  3. Vardagskompetens
  7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Skolan
Finansiär transporter:	Inga transporter
Koordinering:	Raseborgs museum skickar ut material
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 2 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Skolan i samarbete med Raseborgs museum
Statistikuppföljning:	Skolan skickar antalet lektioner och elever till Raseborgs stads kulturtjänster efter besöket

2. Tidsresa

Tidsresa till år 1890 i ett närmuseum (Raseborgs museum EKTA, Fiskars museum eller Antkärrgården)

NÄR:	Vårterminen (april-maj)
PLATS:	1. Raseborgs museum EKTA, 2. Fiskars museum 3. Antkärrgården
TID:	1,5 - 2 h (se närmare beskrivning nedan)
VAD:	Klassläraren tar med klassen på tidsresa enligt instruktioner som kommer från närmuséet eller stadens kulturtjänster

Beskrivningar

1. Tidsresor på Raseborgs museum EKTA

Kom och upplev en resa tillbaka i tiden i det lilla röda huset i EKTA museum. Vi provar hur det var att leva förr i tiden då elektricitet och telefoner inte fanns i hemmen.

Tidsresor är ett roligt och mycket pedagogiskt koncept där barnen får en uppfattning om hur det var då mormorsmor eller farfarsfar var unga. Barnen är delaktiga i hela programmet och får själva medverka i alla aktiviteter.

Tid ca 1,5-2 h. Antal 10-20 barn (15 är idealiskt)

2. Tidsresa: Livet i Fiskars bruk

”På tidsresan är barnen delaktiga i berättelsen”

Tidsresan är ett rollspel där eleverna i en blandning av lek, drama och observation får uppleva sin närmiljö och bekanta sig med sin kulturhistoria. Efter tidsresan får barnen dela med sig sina tankar och funderingar om resan. Frågorna som leder till dialogen fokuserar på likheter och skillnader mellan nu och då ur barn-, genus- miljö- och immigrationsperspektiv. Vi vill uppmuntra och stödja läraren att fortsätta diskussionen i skolan. Teman på tidsresorna byggs runt museets utställningsinnehåll.

I regel tar en tidsresa 2h så reservera denna tid för besöket.

Tid: kl. 10-12 Grupp: max. 12 barn (+ vuxna)

3. Tidsresa i Antkärrgården

Tidsresan är ett rollspel där gruppen i en blandning av lek, arbete och lite drama upplever hurudant barnens liv var i slutet av 1800-talet i Karis. Temat byggs upp i samarbete med klassläraren. Tag kontakt i januari för att boka besök för din klass och planera förberedelse i klassen. Tidsresan ordnas på Antkärrgården med aktiviteter ute och inne, beroende på valt tema och väderlek. Exempel på tema: Hur var det att vara barn i Karis för över 100 år sedan, tex. att gå i skola, lekar ute eller inne, historisk vandring vid Pumpviken.

Maxgräns per grupp är 20 barn i klassen, annars bör två vuxna vara med.

Tidsresan tar två timmar, antingen kl. 9 – 11 eller 12 – 14, med tanke på lunchtid Under pausen ca kl. 10 eller ca kl. 13 kommer det att finnas saft, bröd och frukt.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Att presentera lokala föreningar och möjliga sunda fritidsaktiviteter i hembygden.
- Samarbete mellan olika åldersgrupper i hembygden, t.ex hålla program hos en pensionärsförening.
- Människan och människans verksamhet (den byggda miljön)
- bekantar sig med kulturutbudet i närområdet och högtidstraditioner (modersmål)

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster, Raseborgs museum
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 2 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Eleverna delas upp till närmast liggande museum:
Skolor i Ekenäs nejden:	Raseborgs museum/EKTA,
Skolor i Pojo & Fiskars:	Fiskars hembygdsmuseum rf/Fiskars museum,
Skolor i Karis & Svartå:	Karis hembygdsmuseum rf/Antkärrgården
Statistikuppföljning:	Museerna skickar elevantal till Raseborgs stads kulturtjänster efter besöket
Annan uppföljning:	En möjlighet för feedback utarbetas

Årskurs 3

1. DRAMA – Teaterns magi

NÄR:	Höstterminen
PLATS:	En dramapedagog besöker klassen
TID:	45 min
VAD:	Drama- och/eller improvisationsverkstad

Beskrivning

Eleverna bekantar sig med teaterkonst genom en saga. Valet av sagan baseras på dess budskap. Dramapedagogen inspirerar eleverna att hitta olika element inom improvisation och drama.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Målet är att uppmuntra eleven att använda sin kreativitet och uttrycka sig mångsidigt i olika kommunikationssituationer, även genom drama.

- att uttrycka sig genom drama och multimedialt
- att kunna uttrycka sin egen åsikt, ställa frågor,
- öva sig i att lyssna samt hålla muntliga presentationer (ex. berätta om en bok)

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
- 6.** Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Dramapedagogen besöker skolklassen
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 3 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Dramainstruktör/-pedagog (med konceptutbildning)
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

2. Treklangen – Kolmisointu

- NÄR:** Höst, (september) eller vår (april)
- PLATS:** För eleverna i Ekenäs-Tenala med omnejd:
Sigurd Snåresalen, Raseborgsvägen 8, Ekenäs
- För eleverna i Karis-Pojo med omnejd:
Katarinaskolans festsal, Nabogatan 20, Karis
- TID:** 60 min + resor till och från konsertplatsen
- VAD:** Ett projekt, där alla treor får uppleva en konsertberättelse framförd av yrkesmusiker.

Beskrivning

Projektet Treklangen - Kolmisointu har sedan 2013 bjudit alla Raseborgs elever i årskurs tre på en konsert med musiker från Finländska Kammarorkestern.

Under skolåret 2019-2020 planerades en ny konserthelhet som även innefattar en interaktiv berättelse och som är dramatiserad och ledd av två professionella skådespelare. Föreställningen uteblev våren 2020 pga Coronapandemin. Föreställningen kunde heller inte genomföras hösten 2020, som då var tilltänkt att undantagsvis visas både för eleverna i åk 3 och åk 4. En utomhus konsertföreställning för en begränsad publik gjordes i maj 2021. Målgruppen är årligen återkommande årskurs tre och tidpunkten höst.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Finländsk musik

- Bekanta sig med andra kulturers musik
- Aktivt lyssna på musik och tolka sin musikupplevelse
- genom att lyssna till olika musikstilar fantisera, rita och röra sig till musik
- att lyssna till och analysera egen och andras producerade musik
- känna till de viktigaste instrumenten i en orkester, (utseende, ljud)
- att behärska musikens grundbegrepp

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll: Sophie von Julins stiftelse genom bidrag till Finländska Kammarorkestern rf.

Finansiär transporter: Sophie von Julins stiftelse genom bidrag till Finländska Kammarorkestern rf.

Koordinering: arbetsgrupp (kulturtjänster, Finländska Kammarorkesterns musiker och musikpedagog från musikinstitutet)

Kontaktperson från skolan: Klasslärare åk 3 från varje skola (alltid kopia till rektor)

Kulturaktör: arbetsgrupp (kulturtjänster, Finländska Kammarorkesterns musiker och musikpedagog från musikinstitutet)

Årskurs 4

1. Bokprat

NÄR:	Vårterminen (mars, april)
PLATS:	Biblioteket
Tid:	ca 45 min + förflyttningstid
VAD:	Raseborgs stads bibliotekspersonal tipsar om böcker

Beskrivning

Presentation av böcker ur olika genrer. Bokpratet kan bestå av muntlig presentation, högläsning av valda delar, video (boktrailers) med mera. Böckerna som presenteras är utvalda för att passa åldersgruppen och det finns alltid även lättlästa alternativ. I bokpratet kan ingå skönlitteratur, faktaböcker, grafiska romaner, ljudböcker och e-böcker.

Efter presentationen får eleverna låna de böcker som intresserar dem. Böckerna kan lånas antingen på elevernas egna kort eller på klassens kort.

Förberedelser:

Diskussion i klassen om genrer och litterär smak. Vilka genrer känner eleverna till? Vad gillar de att läsa? Hur väljer de böcker? Kan man utifrån titel och/eller pärmbild veta vilken genre en bok tillhör?

Uppgift:

För att stärka elevernas läsmotivation kan bokprat med fördel kopplas till en litteraturuppgift som läraren planerat i skolan, t.ex. bokreferat, bokpresentation eller liknande. I mån av möjlighet kan bokpratet anpassas till något tema man arbetar med i skolan, detta bör planeras i god tid.

Bokpratets syfte är att väcka elevernas läslust och visa på den rikedom av litteratur som biblioteket erbjuder. Eleven handleds i att utveckla sin läsaridentitet och hitta böcker som tilltalar hen. Eleven blir bekant med biblioteket och bibliotekspersonalen, vilket stödjer den fortsatta läsutvecklingen.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Eleven känner i någon mån till barn- och ungdomslitteratur, medietexter och andra texter och kan dela med sig av sina läserfarenheter, även i multimediala miljöer.

Förstå språk, litteratur och kultur

- besöka bibliotek regelbundet
- känna till olika avdelningar på biblioteket
- att bekanta sig med bibliotekstjänster i anslutning till informationssökning (gärna i samarbete med stadsbiblioteket)
- bekanta sig med nordisk barnlitteratur och de nordiska språken
- lära sig om den egna kulturen

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
5. Digital kompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stadsbibliotek
Finansiär transport:	Skolorna räknar in i sin budget transporten till och från biblioteket
Koordinering:	Bibliotekets personal tar kontakt med klassläraren
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 4 (eller modersmålsläraren) (alltid kopia till rektor)
Kulturaktör:	Bibliotekets representant
Statistikuppföljning:	Biblioteket

Årskurs 5

1. Barnens dag

- NÄR: Höstterminen, Barnens dag 20.11.
- PLATS: Sigurd Snåresalen, Raseborgsvägen 8, Ekenäs
- TID: Ca 1 h plus resor
- VAD: Alla Raseborgs femmor träffar stadsdirektören och varandra

Beskrivning

Sedan år 2015 har arbetsgruppen för Barnvänlig kommun samlat och bekostat möjligheten för alla elever från årskurs fem ett gemensamt besök i Sigurd Snåresalen.

Inför besöket får eleverna skicka frågor till stadsdirektören, som även hälsar dem välkomna. I besöket ingår ett kulturprogram eller -upplevelse. Tanken är också att skolelever och lärare från olika delar av Raseborg träffar varandra, både geografiskt och språkmässigt.

Raseborg ska vara en barnvänlig kommun, en modell i vilken ingår åtgärder för främjande av barnvänlighet och barnets rättigheter i all kommunal verksamhet: i beslutsfattandet, förvaltningen och servicen.

Detta program innehåll leds av koordineringsgruppen för främjande av barnvänlighet och barnets rättigheter i all kommunal verksamhet.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Fördelas mellan koordineringsgruppens sektorer
Finansiär transporter:	Fördelas mellan koordineringsgruppens sektorer
Koordinering:	Representanter från koordineringsgruppen
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 5 (Alla utskick som kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Enligt beställning av koordineringsgruppen
Statistikuppföljning:	Koordineringsgruppen och Raseborgs stads kulturtjänster

2. Step by step - Steg för steg

NÄR:	Vårterminen (februari-mars)
PLATS:	Danslärare från HurjaPiruetti besöker klassen.
Tid:	ca 45 min
VAD:	Kroppsuttryck

Beskrivning

Bekanta dej med rörelsen, rytmen (dansen) -lektionen består av en uppvärmning, att väcka kroppen genom rörelse, en kreativ del och alternativt en liten koreografi eller av gruppanpassningsövningar och av fri dans. Målet med lektionen är att njuta av musiken och att lära sig enkla danssteg tillsammans. Den här lektionen innehåller inte undervisning i en särskild dansstil utan läraren strävar till att ta barnens ålder i beaktande och forma lektionens tema stilmässigt lämplig.

Man lär sig att hitta positiva dansrelaterade erfarenheter i träningen, uppträdandet och gruppverksamheten. Det görs övningar som utmanar kroppen i en uppmuntrande atmosfär. Man känner igen och lär sig att använda kroppens rörelsemöjligheter på typiska sätt för grenen. Man känner igen grunderna för linjeringarna och utvecklar behärskning av rörelsekvaliteter.

Målet är att fördjupa dansens glädje och glädjen i rörelsen. Förhåller sig positivt till att utmana sin egen kropp. Eleven förstår den egna kroppens möjligheter till rörelse och uttryck och förstår att vars och ens kropp är unik.

- lär sig kroppskännedom och kunskaper om dans
- blir van vid helhetsmässigt uttryck
- utvecklar sitt eget dansanta uttryck
- får en mångsidig bild av dans och relaterade fenomen

Redskap:

Lös och ledig motionsklädsel och bara fötter

Hurja Piruetti Västra-Nylands Dansinstitut är en dansskola som ger grundfärdigheter i danskonst och uppträdande. Den upprätthålls av en stödförening som fungerar i Raseborgs distriktet. Vi har lärt ut dans nu över 24 år och varje år har vi utvecklat både skolan och vår undervisning. Undervisningens utgångspunkt är att framhäva dansens och rörelsens glädje. Vi vill erbjuda våra elever information och kunskap om dans som en mångfasetterad konst.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Att röra sig och uttrycka sig till musik (musik)
- att utveckla rytm och motorik (tillval)
- få pröva på olika dansstilar
- få pröva på att uppträda med dans
- att få tillräckligt med positiva upplevelser av sin egen kropp, av att kunna och av att vara en del av gemenskapen (Gymnastik)

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	första kontakt och information till klassläraren från kulturtjänster sedan bokar klassläraren/gymnastikläraren lektionen direkt med danspedagogen (obs eventuell bokning av tex gymnastiksal i god tid)
Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 5, (Alla utskick som kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Dansinstitutet HurjaPiruetti
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

Årskurs 6

1. 1-2-3 Hörs jag?

NÄR:	Höstterminen (september-oktober)
PLATS:	I den egna skolklassen
Tid:	45 min
VAD:	Expert på röst användning kommer till klassen

Beskrivning

Workshopen behandlar hållning, röst användning och självförtroende. Genom en kort introduktion till musikpedagogiken hittas gemensamma nämnare för text andningskontroll inför en presentation. Man kan använda sig av olika övningar som kan förknippas med en naturlig sångteknik eller mångsidig röst användning.

Målet är att förkovra de ungas naturliga sätt att uttrycka sig.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- Eleven kan använda sig av sin röst och kan rikta sitt budskap och ta kontakt i olika kommunikationssituationer samt modifiera sin kommunikation efter behov och ta andra i beaktande (Modersmål)
- Att använda sin röst naturligt och mångsidigt inom musiken (musik)
- Utveckla sin sångteknik
- Bekanta sig med andra kulturers musik

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster och Sångakademins verksamhetsledare (Lauluakatemia)

Kontaktperson från skolan:	Klasslärare åk 6 i varje skola (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Operasångare eller musikpedagog från Lauluakatemia
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

2. Filmanalys

NÄR:	Vårterminen (april – maj)
PLATS:	Representant från filmfestivalen besöker klassen.
Tid:	45 min
VAD:	En föreläsning om filmanalys.

Beskrivning

En film är uppbyggd enligt olika berättarformer. En filmanalys ger verktyg för tolkning av olika slags filmer. Man kan närma sig filmens handling genom en förståelse för filmdramaturgiska element och uttrycksmetoder på olika nivåer. Genom filmanalysen behandlas också karaktärer och rollfunktioner.

Under lektionen bekantar man sig bland annat med filmens dramaturgiska modell (tex upptrappning, vändpunkt och lösning).

Filmanalyshelheten avslutas med en filmvisning i skolklassen.

(Kunde kompletteras med Kulturbrickan och besök i en biograf, vilket skolan själv kan svara för.)

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att utveckla digitala kunskaper ur ett konstnärligt perspektiv
- att planera, presentera och reflektera över den egna processen
- att stödja eleven att utveckla färdighet att analysera och tolka texter av olika slag
- att handleda eleven att öka sin kunskap och utveckla intresse för barn-och ungdomslitteratur och medietexter samt ge möjlighet till positiva läsupplevelser som eleven kan dela med sig av bland annat i multimediala miljöer.

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
5. Digital kompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Programmet erbjuds i skolklassen
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Klassläraren i åk 6 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Ekenäs Filmfest
Statistikuppföljning:	Ekenäs Filmfest informerar kulturtjänsterna om antal grupper och elever i samband med faktureringen

Årskurs 7

1. Informationskompetens

NÄR:	Höstterminen (oktober)
PLATS:	Biblioteket
Tid:	2 X 45 min, som dubbellektion eller två lektioner
VAD:	Handledning i informationssökning och informationskompetens både på biblioteket och i digitala miljöer

Beskrivning

Besöket består av två lektionshelheter som kan genomföras vid ett eller två tillfällen, beroende på klassens tidtabell.

Del 1: Bibliotekskunskap

Eleven lär sig om sina rättigheter och skyldigheter som kund på biblioteket samt bibliotekets serviceutbud. Eleven bekantar sig med hur bibliotekets material är organiserat och övar sig i att hitta i det fysiska biblioteket.

Del 2: Informationssökning på internet

Eleven bekantar sig med webb biblioteket och dess funktioner. Eleven lär sig om olika strategier för att söka, hitta och utvärdera information på nätet.

Förberedelser:

Diskussion i klassen om elevernas biblioteksvanor. Har alla ett lånekort? Brukar eleverna besöka biblioteket och vad brukar de i så fall göra där? Är det lätt eller svårt att hitta det man söker på biblioteket och på webben? Hur vet man vilken information som är pålitlig?

Uppföljning:

Klassen fortsätter besöka biblioteket eller bokbussen tillsammans med läraren.

Syftet med helheten är att repetera och fördjupa elevens kunskap om biblioteket och bli bekant med bibliotekets samlade material- och serviceutbud. Eleven lär sig att självständigt söka fram böcker och information. Eleven förstår vikten av källkritik.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att sporra eleven att utveckla sin förmåga att utnyttja flera källor för att få information och att använda denna information på ett ändamålsenligt sätt
- att erbjuda eleven tillfälle att träna sin förmåga att söka, bedöma och använda information och att använda sig av flera olika källor samt göra källhänvisningar i sin egen text och följa upphovsrättsliga regler

- att väcka lusten att läsa och uttrycka sig själv i skrift
- användning av dagstidningen och biblioteket

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
5. Digital kompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stadsbibliotek
Finansiär transport:	Skolan budgeterar för transporterna till och från biblioteket
Koordinering:	Barnbibliotekarie
Kontaktperson från skolan:	Modersmåls lärare åk 7, (alla som berörs av ämnet) (alltid kopia till rektor)
Kulturaktör:	Bibliotekarie
Statistikuppföljning:	Biblioteket

2. Bildkonstbesök i kulturkvarteret

NÄR:	vårterminen (februari-mars)
PLATS:	EKTA (Raseborgs museum), Galleri Elverket (Pro Artibus) och det nya konstmuseet Kronan
TID:	ca 120 min. (45 min + 45 min + byten + förflyttning/resor) Klassen delas in i två grupper.
VAD:	Vi bekantar oss med Helene Schjerfbeck's liv och konst i EKTA och får en inblick i samtidskonst i Galleri Elverket

Beskrivning

Målet för besöket är att eleven får en inblick i bildkonst och dess bredd. Eftersom vi i staden har en konsthistoriskt viktig permanent utställning får eleven veta att det finns en konstnär som hette Schjerfbeck. Man presenterar även bildkonsten som ett sätt att uttrycka sig på. Eleven känner genom besöket till EKTA och Galleri Elverket som platser de alltid kan besöka och är välkomna till.

EKTA, Raseborgs museum

”Schjerfbeckes försvunna tavla” är utöver ett roligt sätt att lära sig om Helene Schjerfbeckes liv, en övning i samarbete och att söka information. Klassen delas upp i två grupper och de ska tillsammans, via ledtrådar och påståenden, hitta till det ställe där en av Schjerfbeckes tavlor har blivit gömd. Helene Schjerfbeck (1862 – 1946) var en finländsk konstnär som än idag imponerar med sina tavlor. Hon är en av Finlands mest kända konstnärer.

Galleri Elverket

På Galleri Elverket visas främst samtidskonst. Konstutställningarna i galleriet byts ut årligen. I vinterutställningen 2021 visas textilkonst av den banbrytande finska modernisten Greta Skogster-Lehtinen (1900–1994). Skogster-Lehtinen är speciellt känd för sina materialexperiment under krigstidens resursbrist, då hon på ett innovativt sätt vävde tyger och tillverkade tapeter av bl a halm och näver. I besöket ingår en verkstadshelhet. I årets verkstad tar vi fasta på Skogster-Lehtinens kreativa bruk av material och gör kopplingar till dagens situation, i vilken vi lever i ett överflöd av material, men samtidigt med en medvetenhet och oro över naturens tillstånd. Verkstaden ger en inblick i dagens innovativa materialtänk och ger exempel på samtidskonstnärer som inspirerats av dessa. Besöket byggs upp av förhandsmaterial att ta del av tillsammans med klassen innan besöket, och för att fortsätta arbetet med temat efter besöket. Detta inspirationsmaterial skickas ut ett par veckor innan besöket.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att iaktta konst, omgivningen och annan visuell kultur med olika sinnen och mångsidigt använda metoder i bildframställning
- att ge uttryck för sina iakttagelser och tankar i bild genom att använda olika tekniker och metoder för att uttrycka sig i olika miljöer
- att granska vilken betydelse konst och annan visuell kultur har för individen, gruppen och samhället ur ett historiskt och kulturellt perspektiv
- att beakta kulturell mångfald och hållbar utveckling i sitt bildskapande samt påverka genom bilder
- Att förstå språk, litteratur och kultur, besök av kulturevenemang (modersmål)

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs museum inom ramen för museipedagogik Stiftelsen Pro Artibus inom ramen för konstpedagogik
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster tillsammans med kulturaktörerna

Kontaktperson från skolan:	Bildkonstlärare eller motsvarande ämneslära (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	museipedagoger från Raseborgs museum och konstpedagoger från Stiftelsen Pro Artibus (I framtiden även det nya konstmuseet)
Statistikuppföljning:	Raseborg stads kulturtjänster

Årskurs 8

1. Konsttestarna

NÄR:	under vintern
PLATS:	varierar enligt Konsttestarprojektets planering
VAD:	Nu inbjuds alla åttor i Finland att delta i Konsttestarna.

Beskrivning

Förbundet för barnkulturcenter i Finland arrangerar konstbesök åt alla klasser som anmäler sig som konsttestare. I besöket ingår inträdesbiljetter, resor samt publikarbetsmaterial som stöd för konstupplevelsen. Materialet ger info åt elever och lärare om föreställningen, konstformen och konstnärerna. Materialet finns tillgängligt i Konsttestarnas webbtjänst 1,5 månad före klassens besök.

Efter konstbesöket får eleverna berätta sin åsikt om upplevelsen via den webbaserade testappen. För att kunna skapa en recension behöver varje elev en egen kod och dessa hittas i klassens uppgifter i Konsttestarnas webbtjänst. Ungdomarnas recensioner publiceras fortlöpande på Konsttestarnas webbplats.

Anmälning

Besöken skräddarsys åt varje klass och resorna koordineras åt klasserna enligt de uppgifter som har uppgetts i webbtjänsten.

Observera att också de skolor som deltar i projektet under pågående läsår ska anmäla sitt deltagande i Konsttestarna för nästa läsår. För att skolans kontaktperson ska kunna anmäla sin skolas deltagande för nya läsår ska hen logga in i Konsttestarnas webbtjänst med sitt användarnamn. Kontaktpersonen lägger till de deltagande klasserna samt lärarna som ansvarar för dessa (en lärare/klass) och ser till att de ansvariga lärarna fyller i sin egen klass uppgifter före anmälningstiden tar slut.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Projektet Konsttestarna passar in i den nya läroplanens målsättningar som bland annat betonar ämnesövergripande lärande och kulturförståelse. Därtill uppmuntrar projektet till samarbete mellan olika läroämnen och ämnesövergripande kompetens. Konstinstitutionerna som valts med ska erbjuda publikarbete som är planerat specifikt åt åttorna.

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
5. Digital kompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Det nationella projektet Konsttestarna (Suomen Kulttuurirahasto och Svenska kulturfonden)
Finansiär transporter:	Det nationella projektet Konsttestarna (Suomen Kulttuurirahasto och Svenska kulturfonden)
Koordinering:	Det nationella projektet Konsttestarna (Finlands barnkulturförbund)
Kontaktperson från skolan:	En representant från varje skola utses
Kulturaktör:	bestämd enligt det nationella projektet Konsttestarna
Statistikuppföljning:	Skolans representant meddelar antalet elever som deltagit till Raseborgs stads kulturtjänster

2. Bunkerbesök

NÄR:	Vårterminen (februari, mars, april)
PLATS:	Besök till en unik krigstida Bunker
TID:	2 x 45 min + resor till och från Harpaskog 70 min dokumentärfilm som förhandsmaterial
ADRESS:	Mannerheimvägen 56, 10680 Raseborg
VAD:	Finlands historia, närhistoria, kulturarv och identitet

Beskrivning

Kriget på Hangöudd – besök i en unik krigstida bunker!

Som en fördjupning i den lokala krigshistorien arrangeras ett besök till bunkermuseet Irma i Harpaskog. Då Sovjetunionen efter vinterkriget arrenderat Hangö udd för att bygga en stark militärbas på området började man på finska sidan bygga upp en försvarslinje runt området. Försvarslinjen fick namnet Harpaskoglinjen eftersom den går igenom Harpaskog. Över 40 betongbunkrar och ett ca 5 km långt pansarhinder byggdes under ett drygt år. Dessa bunkrar finns fortfarande kvar, men endast en är restaurerad till ursprungligt skick. Bunkern "Irma" är öppen för allmänheten och ger en verklighetstrogen bild av livet vid försvarslinjen under kriget. Dessutom löper pansarhindret strax utanför bunkern. Pansarhindret består av ca 12 000 stenblock och skulle hindra ett sovjetiskt anfall med pansarvagnar.

Vid besöket i den krigstida bunkern får gruppen ta del av en guidning och en ljudvärld som ger inblick i hur det skulle ha låtit och sett ut i bunkern under ett anfall.

Skolgrupper året runt i ca 20 personers grupper, som indelas i två grupper på plats. Reservera minst en timme för besöket!

Förhandsmaterial:

Dokumentären: Harparskoglinjen - Västfronten mot Sovjet. Raseborgs stads kulturtjänster har tillsammans med filmproduktionen förhandlat om filmvisningen för eleverna. Dokumentärfilmen om Harparskoglinjen visades 6.6.2021 i YLE.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

- att fördjupa elevernas uppfattning om den historiska kunskapens natur
  - stödja elevernas identitetsutveckling och göra dem förtrogen med hur olika kulturer påverkat individer och samhällen.
  - att kritiskt behandla information från olika aktörer och hur man handskas med olika slag av historiska källor.
  - att göra eleverna medvetna om olika värderingar i samhället och om hur värderingar förändras över tid
-
- Finland i andra världskriget
  - Finland mellan öst och väst

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Hangö Frontmuseum och Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster eller bildningen
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Historielärare och klasslärare åk 8 (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Museipedagog från Frontmuseum
Statistikuppföljning:	Hangö Frontmuseum och Raseborgs stads kulturtjänster

Årskurs 9

1. Kulturproffs

NÄR:	Då det passar in i en elevhandledningslektion
PLATS:	Representant från kulturtjänsterna besöker klassen.
TID:	ca 45 min
VAD:	En representant från kulturtjänsterna berättar om konst- och kulturyrken.

Beskrivning

Genom att berätta om de egna studierna och den egna vägen till arbetet inom kulturbranschen breddas elevernas kännedom om konst och kultur som yrken, t.ex. en musikers eller en skådespelares vardag. Ämnen som skapande och uttrycksförmåga tangeras. Den samhälleliga aktiviteten samt kulturkonsumtion behandlas. Ämnen som människans livslånga lärande och fritidsaktiviteter till förmån för utvecklandet av eget kunnande och välmående tangeras.

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

Arbetslivsinformation

- jämlikhet i arbetslivet
- yrken och arbetsmöjligheter i framtiden

Yrkeskännedom

- yrken i Finland och vilka krav de ställer
- sysselsättningsgrad inom olika yrken
- egna styrkor och intressen
- Att hitta information om arbetslivet och handledningstjänster

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	Raseborgs stads kulturtjänster
Koordinering:	Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Skolans studiehandledare/klasslärare (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Raseborgs stads kulturtjänster
Statistikuppföljning:	Raseborgs stads kulturtjänster

Övrigt projektbaserat innehåll

1. Barnens och de ungas Bokkalas

NÄR:	i november (i samband med Bokkalaset)
PLATS:	Besök i den egna gruppen/klassen.
TID:	ca 45 min
VAD:	i samband med Barnens och de ungas Bokkalas besöker en författare eller illustratör daghemmet eller skolan/klassen

Beskrivning

Alla årskurser i de svenskspråkiga skolorna.
Årligen återkommande författarbesök i alla skolklasser. Poesitävling. (Alla årskurser i de finskspråkiga skolorna får ta del av Kirjakekkerits finskspråkiga författarbesök och Sanataidehaaste)

Verksamheten stödjer följande mål i den lokala läroplanen

1. Förmåga att tänka och lära sig
2. Kulturell och kommunikativ kompetens
3. Vardagskompetens
4. Multilitteracitet
6. Arbetslivskompetens och entreprenörskap
7. Delaktighet och hållbar utveckling

Ansvarsfördelning

Finansiär innehåll:	Barnens och de ungas Bokkalas Raseborgs stads kulturtjänster
Finansiär transporter:	I första hand besök i den egna skolan. Vid annat program ordnas av busstransport av arrangören.
Koordinering:	Barnens och de ungas Bokkalas Raseborgs stads kulturtjänster
Kontaktperson från skolan:	Daghemsföreståndare/Skolans klasslärare (alltid kopia till rektor/föreståndare)
Kulturaktör:	Barnens och de ungas Bokkalas
Statistikuppföljning:	Barnens och de ungas Bokkalas (BUK)

Övriga projektinnehålls- och utvecklingsidéer samt Kulturbrickan

1. Årskurs 6 (vårutflykt)

Besök till Raseborgs slottsruin

Det som saknas och som med fördel kunde vara med är besök till Raseborgs slottsruiner eller Junkarsborg eller Grabbacka.

Men kulturaktören och en helhetsskapande produkten som tex en dramatiserad guidningsprodukt med avslutad riddardubbning eller prinsesskröning fattas..

Även finansieringen är öppen.

Raseborgs slottsruiner är i alla fall värda att besökas.

ALLA elever (utom eleverna i Snappertuna skola) är beroende av transport, vilket leder till att transportkostnaden skulle utgöra en stor del av utgiften för detta program. Ett pedagogiskt innehåll ska utvecklas och testas. Kostnader för inträde och innehåll kommer till.

2. Årskurs 7 (musik)

NÄR: våren i tex april

PLATS: i skolans musikklass. Info via e-post till musik- och modersmåls lärare

VAD: Spela, sjunga eller analysera låten: Hem igen – Kotiin taas

Noter, video och singback till låten Hem igen - Kotiin taas

I samband med Finlands 100-års jubileum 2017 köpte staden en tvåspråkig sång som gåva åt alla Raseborgare. Sången gjordes som en beställning av kulturtjänsterna och marknadsföring. Solisterna anlätades utgående från lokala artister som kommit till final i tävlingar som the Voice of Finland, Idols och tävling för ny musik (UKM).

https://www.youtube.com/watch?v=Hr6D2_vMa-I

I videon ser vi en flera generationer representerade och den yngsta reser genom olika delar i Raseborg, från Fiskars via Pojo och Karis till Ekenäs. Sången kan vara en hyllning till våren och till Raseborg eller ett sätt att sätta ord på vad en stad kan betyda för dej.

Skapa en egen hyllning, en egen version av musiken, sången eller videon. Använd sången på vilket sätt du vill och utan att tänka på upphovsrättigheter eftersom du, raseborgare äger den.

Kulturbrickan

Kulturbrickan är ett EU-finansierat projekt, som leds av Västnyländska Kultursamfundet rf (som även upprätthåller Luckan Raseborg). Projektets syfte är att främja kulturförskningen i de västnyländska kommunerna. Inom ramen för kulturbrickan kan nya kulturprogram tas fram och piloteras. Kulturbrickan ska även utgöra en webbplattform där lärare, daghemspersonal och andra konsumenter av kulturprogram kan ta del av utbudet i västnyland.

Utvärdering

Utvärdering av Kulturprogram eller -upplevelse

Efter kulturbesöket besvarar varje lärare en enkät (blankett L) och varje elev på en annan (blankett E). Lärarna i åk 1-2 kan med fördel läsa upp frågorna och ge förslag på adjektiv på tavlan.

Efter kulturbesöket inom småbarnspedagogiken besvarar den som från personalen varit ansvarig för besöket på en enkät (blankett P) och genom att fråga barnen på en annan (blankett B).

Blanketterna görs i google-forms.

1. Lärarens enkät (L):

1. Jag jobbar i:
(välj daghem/skola från en rullgardinsmeny med färdiga förslag)
2. Jag deltog i kulturprogram för åldersgrupp/åk:
(välj från listan 3-5 år, förskola, 1,2,3... rullgardinsmeny med färdiga förslag eftersom endel åk har två program)

Skala: 4 smileys   (snyggare layout sen)

3. Informationen var tillräcklig inför besöket.
4. Kulturprogrammet var väl förberett.
5. Innehållet och själva upplevelsen var lyckad.
6. Kulturaktören ledde programmet bra.
7. Jag kände mig bekväm i min roll som lärare.

Öppen fråga:

8. Övrigt ris och ros du vill nämna.

2. Elevens enkät (E):

För åk 1 läser läraren upp frågan och eleverna väljer alternativet.

1. Jag går i: (välj skola från listan/rullgardin)
2. Jag deltog i kulturprogram för åk: (välj från listan 1,2,3...rullgardin)

Skala: 4 smileys

3. Kulturupplevelsen var rolig.
4. Kulturprogrammet var lärorikt.
5. Jag kommer att minnas den här upplevelsen.
6. Jag blev intresserad av att lära mig mer om det här.
7. Beskriv kulturupplevelsen med tre ord: